

PROJE KİMLİK KARTI	
PROJE ADI	Konya-Sille de Geleneksel Dokunun Bir Yöntem Dahilinde Turistik Amaçlı Fiziksel Yenilemesi
YAPILDIĞI YIL (BAŞLANGIÇ-BİTİŞ)	15/03/2015 - 15/09/2016
DESTEKLEYEN KURUM/KURULUŞ	TÜBİTAK
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	ŞEBNEM ERTAŞ BEŞİR
PROJE EKİBİ	Proje Yürütücüsü: Şebnem ERTAŞ BEŞİR Proje Araştırmacıları: İlkay ÖZDEMİR Funda KURAK AÇICI Ebru ERDOĞAN Proje Danışmaları: Erdal Zeki TOMAR Emine TÜRKOĞLU
PROJENİN YÜRÜTÜLDÜĞÜ ÜNİVERSİTE	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
PROJEDEKİ PAYDAŞ ÜNİVERSİTELER (varsa)	-
Projenin Amacı	
Çalışmanın temel amacı; farklı senaryolardan oluşan fiziksel yenileme projeleri esasına dayanan “Çoktan Seçmeli Yöntem”in uygulanabilirliğinin sınanmasını yaparak tarihi bir yerleşkede uygulama projelerini çizmektir. Önerilen yöntem önerisiyle herhangi bir yöreyi başka bir yerden farklı yapan ayrıcalıkların doğru olarak tanımlanması sağlanarak bunların hangilerinden, ne şekilde yararlanılarak turizm amaçlı kullanılabileceği konusunda doğru bir planlama yapılması hedeflenmiştir.	

Projenin genel kurgusunu anlatan en az 2 olmak üzere 2-5 sayfalık bilgi- (görsel/yazılı bilgi)
Sürdürülebilir kültür turizm potansiyeli bakımından yeterli turizm arzına sahip olan Konya/Sille yerleşkesinde, “Çoktan Seçmeli Yöntem”in uygulanabilirliği saptanarak, bu yolla uygulama projeleri elde edilmiştir. “Çoktan Seçmeli Yöntem”in sınanması üzerine kurulu araştırmanın ilk kısım “Alternatif Proje Aşaması” adı verilen farklı senaryolar geliştirilmiş; yapılar için alternatifli iç mekan çözüm önerileri oluşturulmuştur. “Projelendirme Aşaması” adı verilen ikinci kısım, öncelikle katılımcılarla değerlendirilmeler yapılarak projenin önemini kavratılması ile kültür turizmi konusunda bilinçlendirilmelerini ve özne konumunda yer alan halkın, işletmelerin kullanımı hakkında bilgilendirilmelerini içermektedir. Sonuç ürün, bu verilere bağlı olarak uygulama projelerinin çizilmesi ile ortaya konmaktadır. Böylelikle canlı bir tarih müzesi olan Türkiye’deki eski yerleşmelerde kullanılabilecek sürdürülebilir turizmi destekleyen uygulama projelerinin nitelikli bir biçimde elde edilmektedir.   Bu kapsamda; Sille’nin turistik ve rekreasyonel açıdan bir çekim merkezi olmasını sağlamaya yönelik olarak 2001 yılında onaylanan koruma amaçlı imar planı ile koruma uygulamasında yaşanan olumlu süreç, Sille’de turistik ve rekreatif hareketlenmeye yol açmış olup devamında restorasyon çalışmaları başlanmış fakat bu çalışmalar cephe bazında kalarak iç mekan ölçeğinde istenilen düzeye çıkarılamamıştır. Konut iç mekanlarına kullanıcıları tarafından bilinçsizce müdahalelerde bulunulmuş olup konutlar orijinal plan kurgusundan uzaklaşmıştır (Şekil 1).   Bu nedenle çalışma kapsamında özellikle konut dokusunun yoğun olarak bulunduğu meydana açılan Hacı Ali Ağa Sokağı pilot çalışma alanı olarak seçilmiştir. Turizm için etkin konuma sahip Hacı Ali Ağa sokağında, 10 konut belirlenmiştir (Şekil 2). Bu konutlar ile ilgili olarak plan bazında yapılan çalışmalarla konutların çoğunluğunun iki ve üç katlı olduğu ve orta sofalı bir plan şemasının çeşitlemesi olarak karşımıza çıktığı görülmektedir.

Şekil 1. Sille Evleri

Şekil 2. Çalışma alanında belirlenen 10 konut

1, 2, 3, 4 numaralı bitişik nizamdaki konutlar, sokağın alt tarafında yer alarak meydana bakmaktadır. 3 ve 4 numaralı konutların arasında yeni yapılmış betonarme bir yapı bulunduğu için, bu yapı çalışma kapsamı dışında bırakılmıştır. 1 numaralı konutların girişleri meydan tarafında 2 numaralı konut girişi ise Hacı Ali Ağa Sokağından verilmektedir. 3 ve 4 numaralı konut ise hem meydandan hem de sokaktan iki girişe sahiptir. 5, 6,

7, 8, 9,10 numaralı konutlar bitişik nizamda sokağın üst tarafında yer almakta ve girişleri sokağa açılmaktadır. İki girişe sahip 5 numaralı konut çıkmaz sokak üzerinde yer almaktadır. Ayrıca 7, 8, 9,10 numaralı konutlar arazi eğiminden kaynaklı olarak birinci ve ikinci kat seviyesinde arka bahçelere sahiptir.

Karadeniz Teknik ve Selçuk Üniversitesi İç Mimarlık Bölümü dördüncü yarı yıla ait toplam 39 öğrenci ve 4 öğretim üyesi ve 4 araştırma görevlisi tarafından belirlenen yapıların fiziksel yenilemeye ait her bir yapı için en az 3'er tane olmak üzere, toplam 39 adet iç mekan tasarımları yapılmıştır. Bu yöntem, "Alternatif Proje Aşaması"ni oluşturan bu evre ile çoktan seçmeli seçenek üreterek "Projelendirme Aşaması"nda çizilerek uygulama (iç-mimari) projeleri için katılımcılara veri sağlamıştır.

"Çoktan Seçmeli Yöntem"ın temeli daha önce Kars ilinde 2005-2006 yılı güz yarıyılında proje dersi kapsamında yapılan çalışmalara dayalıdır. K.T.Ü Mimarlık Fakültesi öğretim üyeleri gözetiminde 30 kişilik bir öğrenci grubu ile geleneksel Rus mimarisinin hakim olduğu bir sokakta yer alan toplam 8 yapı için proje önerileri geliştirilmiştir. Ancak yerel yönetimlerinin desteği yeterli olmaması ve finans problemlerinin yaşanması vb. gibi nedenlerden uygulama projelerinin hazırlanması sürecine geçilememiştir, ayrıca içten bir uzman grup ile farklı kamu kurumlarının desteğinin eksikliği bu çalışmada hissedilmiştir. Bu ön deneyimle 2012 yılında Konya/Sille yerleşkesi için Konya Selçuklu Belediyesi ile ön görüşmelere başlanmıştır. Bunun dışında içten bir uzman grup olan Selçuk Üniversitesi'yle bağlantıya geçilmiş, koruma kurulu ile de çeşitli görüşmeler yapılmıştır. Böylelikle "Çoktan Seçmeli Yöntem" geliştirilerek iki üniversitenin iç mimarlık bölümünde proje dersi kapsamındaki çalışmalar ile ele alınmıştır. Bu çalışmalar sonucunda 39 adet proje önerileri ortaya çıkmıştır. Elde edilen bu veriler göz önüne alınarak, uzman grup ve katılımcılarla bir ön değerlendirme yapılacak, yapıların mimari özellikleri, konumları, m²'leri göz önüne alınarak "Projelendirme Aşaması" için 10 konut projeleri için uzman grup tarafından en uygun olduğu kararlaştırılan işlevler verilmiştir. Sonuç ürün olarak toplam 10 adet iç mimari uygulama projesi hazırlanmıştır.

Mevcut yapılara yüklenebilecek işlevler aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

- Konaklama (Butik Otel)
- Yeme- içme birimleri (Kafe- Restoran)
- Müze (Kültürel tesisler)
- Satış alanları (Aktar, Mum Dükkanı vb...)
- Kültür evi
- Halı atölyesi

Bu işlevlerin kullanıcı ihtiyaç ve beklentilerini karşılayarak, turizmi canlandıracağı ve bölgeye bir katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

"Çoktan Seçmeli Yöntem" ile elde edilen projelerin katılımcılar ile sınanması sonucunda ulaşılabilecek düşünülen uygulama projeleri Konya ilindeki mevcut kültür turizmini destekleyen yeni sürdürülebilir turizm koridorları açacaktır. Böylelikle kültür turizminin gelişmesi sağlanarak, ulusal ve uluslararası düzeyde tanınabilirliği arttırılacaktır.